

UZ ŠESTO SVJETSKO ICIS-LOR SAVJETOVANJE O BAZNIM ULJIMA

Prezentacija Lukoila

Kao što smo već javili u broju 3. *Goriva i maziva*, Svjetsko ICIS-LOR (Independent Commodity Information Services London Oil Reports) savjetovanje o baznim uljima održano je po 6. put u Londonu od 21. do 22. veljače 2002.

U prošlom broju je već dat kratki pregled najznačajnijih radova, tj. trendova s posebnim naglaskom na bazna ulja. Iako je ovakav simpozij, osim prezentacije stručnih radova, prilika za održavanje većeg broja poslovnih razgovora, opća je konstatacija da je središnji događaj bio referat tvrtke Lukoil. Prezentaciju je održao Yury Storozhev, potpredsjednik tvrtke Lukoil.

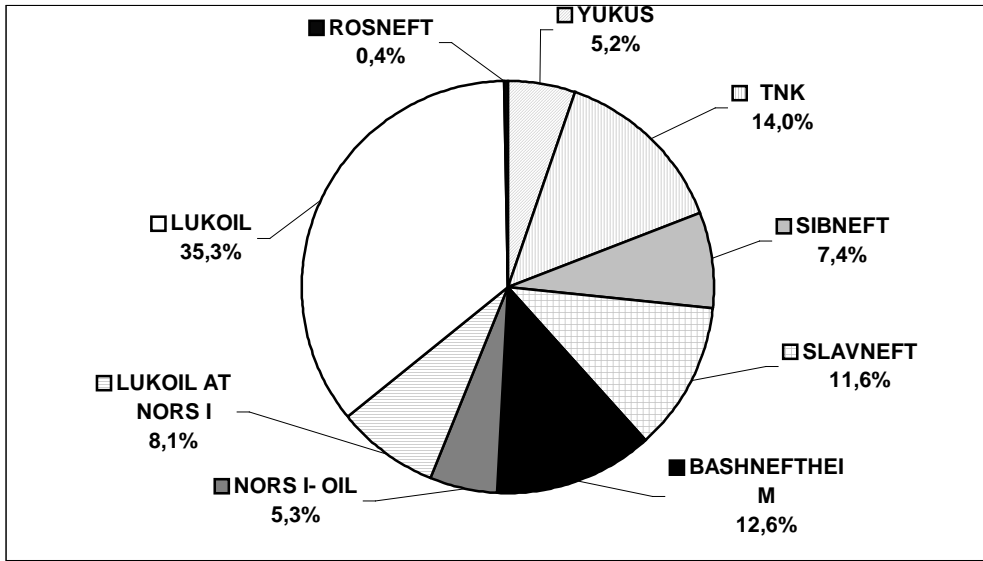
Tema prezentacije koja je privukla najveću pozornost osim uvodnih predavanja bila je osobna karta Lukoila. U referatu je obrađen dosta suhoparnim rječnikom gotovo u formi godišnjeg izvještaja pregled poslovanja Lukoila u području baznih ulja i maziva. Referat je podijeljen u nekoliko dijelova kako slijedi:

Proizvodnja baznih ulja i maziva u Rusiji

U prvom dijelu rada prezentirani su statistički podaci proizvodnje i prodaje baznih ulja i maziva u Rusiji s naglaskom na Lukoil (u 1000/t).

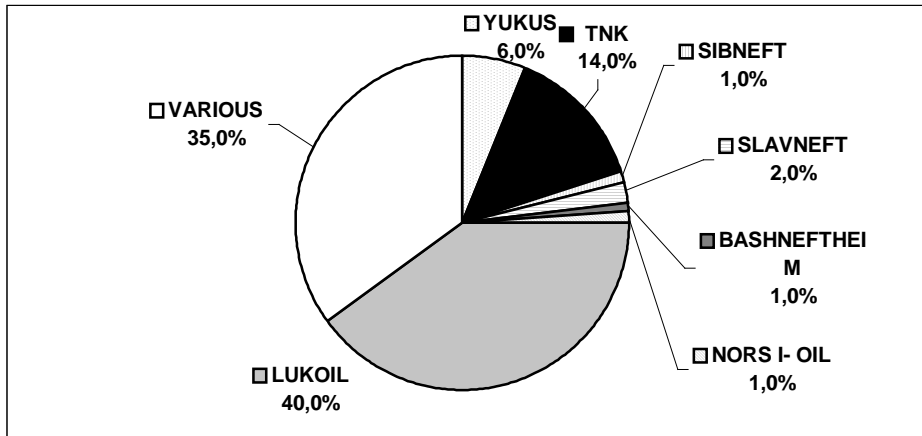
Lukoil rafinerije	1990. god.	2000. god.
Rafinerija Perm	529.0	443.0
Rafinerija Volgograd	547.5	444.0
At Norski		98.0
Ukupno Lukoil	1076.5	985.0
Ukupno ostali	5526.7	2574.7
Udio Lukoila	19.50	38.26

U 2001. godini je ukupna proizvodnja maziva na otprilike istoj razini, tj. oko 2.6 milijuna tona. Na donjem dijagramu prikazana je ukupna proizvodnja maziva u Rusiji u razdoblju za siječanj - studeni 2001.

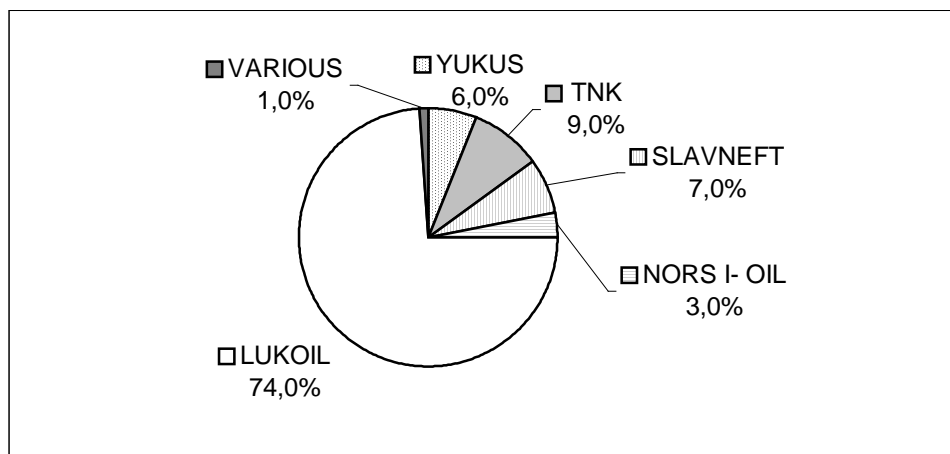

Ukupan izvoz baznih ulja i maziva iz Rusije

U istom razdoblju, siječanj - studeni 2001. prodano je u izvoz i izvan Ruske federacije ukupno 647000 t maziva i baznih ulja. Iz donjeg dijagrama vidi se da je Lukoil najveći izvoznik u Ruskoj federaciji.

U istom razdoblju je ukupan izvoz baznih ulja iz Rusije iznosio 211 000 t i to u 22 zemlje. Najveći uvoznici su: Poljska, Iran, Nizozemska, Finska, Kina, Italija, Rumunjska, Latvija, Njemačka i Ukrajina. Ostali, a to znači da kupuju ispod 5000 t/g su Letonija, Bugarska, Estonija, Mađarska, Slovačka, itd. Na sljedećem dijagramu se opet uočava da je Lukoil lider u području izvoza baznih ulja iz Ruske federacije.

Netko tko izvozi, tj. prodaje na svjetskom tržištu 150000 t baznih ulja i preko 70000 t maziva svakako je veliki igrač. Stoga je s velikom pozornošću primljena izjava dopredsjednika o nakani povećanja izvoza u 2002./03.za 10%.

Dokazane rezerve nafte i plina i kapaciteti prerade

Dokazane rezerve nafte do kraja 2000. godine su 14253 mil bbl. Temeljem toga može se reći da je Lukoil najbogatija kompanija na svijetu i da je po veličini ispred tvrtki kao što su: ExxonMobil, Shell, ChevronTexaco, BP i TotalFinaElf. Dokazane rezerve nafte i plina tvrtke Lukoil do kraja 2000. su cca 14.800 mni boe (barrels of oil equivalent). U ovom području Lukoil je "tek" četvrti iza ExxonMobila (20.872 mil boe), Shella i BP-a.

Proizvodnja nafte u 2000. godini (1000 bbl/d)

1. ExxonMobil
2. Shell
3. ChevronTexaco
4. BP
5. Lukoil cca 1500

Proizvodnja nafte i plina u 2000. godini (1000 boe/d)

1. ExxonMobil
2. Shell
3. BP
4. ChevronTexaco
5. Total fina Elf
6. Lukoil cca 1600

Kvaliteta baznih ulja i maziva

Lukoil – Lux SJ/CF, API

Lukoil Avangard API&ACEA, homologacija u postupku

Motorna ulja imaju odobrenja MB, MAN, BMW, Porsche i VW

Rafinerija Perm ima ISO 9001

Rafinerija Volgograd u postupku certifikacije prema ISO 9001

Fizikalno kemijska svojstva baznih ulja

Rafinerija Perm i Volgograd

Norma TU 38.1011270-89 (rev. 1-8)

CAE Export base oils	SAE-10 SN 150	SAE-20 SN 350	SAE-30 SN 500	SAE-40 SN 650
KV pri 100°C, mm ² /s	4,9-5,1	7,0+/-0,5	11,0+/-0,5	14,0+/-0,5
Indeks viskoznosti, najmanje	96	93	90	90
Kiselinski broj, mg/KOH, najviše	0,02	0,02	0,02	0,02
Sklonost stvaranju koksa, %, najviše	0,04	0,05	0,25	0,3
Plamište, (C.O.C.) °C	195	215	230	240
Tecište, °C	-15	-15	-15	-15
u razdoblju od 01.04. do 31.10.	-10	-10	-10	-10
Sadržaj sumpora, % najviše/tipično	1,0/0,4	1,1/0,7	1,1/0,9	1,1/1,0
Sadržaj vode	tragovi	tragovi	tragovi	tragovi
Boja, CNT	1,0	2,0	3,5	4,5

Lukoilova strategija poboljšanja kvalitete baznih ulja i maziva

Poboljšanje kvalitete mineralnih baznih ulja (modernizacija pogona).

Pokretanje proizvodnje baznih ulja razine kvalitete grupe III.

Korištenje aditiva više razine kvalitete (Chevron).

Završavanje certifikacijskih programa (ISO, odobrenja, itd.).

Cilj nove specifikacije baznih ulja

CAE Export base oils	SAE-10 SN 150	SAE-30 SN 500
Indeks viskoznosti, najmanje	100	95
Plamište, (C.O.C.) °C	210	230
Tecište ¹ , °C	-15	-15
Sadržaj sumpora, % najviše-tipično	0,4	0,9
Sadržaj vode	80	80

¹ tijekom cijele godine

Kvaliteta planirane proizvodnje baznih ulja razine kvalitete grupe III

Proizvodnja u Rafineriji Volgograd / 25 000 t/g

- Hidrorafinacija i hidrodeparafinacija
- KV pri 100 °C   3,9 ...4.6 mm²/s
- IV   više od 135
- Tecište   °C   -15
- Isparljivost NOACK   manje od 15 %

Priradio Robert Mandaković

Shell napušta imena Equilon i Equiva

Shell Oil Co. je izvijestila da je napuštanje imena Equilon i Equiva posljedica njihove kupovine udjela Texaca u Equilon Enterprisu, u veljači ove godine. Shell je 100% vlasnik Equilona, koji sada posluje kao Shell Oil Products US. Shell Oil Products upravlja rafinerijama, te ima razgranati posao s mazivima, posjeduje skladišta i sustav cijevovoda, te mrežu od gotovo 9000 benzinskih postaja imena Shell i Texaco na zapadu SAD-a.

Equiva Services, čiji je udio marketinga i servisa zapravo bio produžena ruka Shell Oil Productsa i Motiva Enterprisesa, tijekom ove godine postat će članicom Shell Oil Productsa. Motiva Enterprises, koja je 50:50 u vlasništvu Saudi Refining i Shell Oila, nastavit će poslovati pod istim imenom. Motiva je vlasnik rafinerije i mreže od gotovo 13000 Shell i Texaco benzinskih postaja, na području istočnih i južnih država u SAD-u.

Equilon Pipeline Co. se sastoji od 30.000 milja vlastitih cijevovoda u eksploataciji, kojima se transportira (prenosi) sirova nafta, ukapljeni prirodni plin, rafinerijski proizvodi, kemikalije i ugljični dioksid, a nastavit će raditi pod tim imenom tijekom godine, kada će postati Shell Pipeline Co.

Tijek postupka preimenovanja produkata kompanije

U međuvremenu je Texaco maloprodaji i veleprodaji poslana obavijest sa zahtjevom da se preimenuju na Shell zaštitnu marku. Očekuje se da će veći dio Texaco benzinskih postaja diljem SAD-a biti preimenovano u Shell benzinske postaje.

Postupak preimenovanja, za koji se očekuje da će stajati više od 500 mil USD, dio je šireg plana za dodatnim jačanjem zaštitnog znaka Shell u SAD-u, te za poboljšanjem krajnjih financijskih učinaka. Ostali elementi uključuju napore na nacionalnoj razini za pretvorbu postojećih Shell benzinskih postaja u novi globalni logotip i standardni dizajn, te usredotočenje na višu razinu uslužnosti, smanjenje troškova poslovanja, kako bi se poboljšala konkurentnost.

Shell Oil Products US i Motiva imat će isključivo pravo na uporabu oznake Texaco pri uporabi na benzinskim postajama do lipnja 2004. godine, a zatim na osnovi neisključivosti do lipnja 2006. godine. Što se tiče udjela u prodaji maziva, Shell će imati neisključivo pravo korištenja maziva imenovanih Texaco tijekom 18 mjeseci nakon što je pretvorba završena.

Zadržat će se nazivi Shell i Texaco na cijelom području SAD-a, za rafinerijske i ostale proizvode nafte iz proizvodnje Shell Oil Products US i Motiva Enterprises L.L.C.

Shell Oil Products također nudi kompletnu paletu maziva i servisa i krajnjim korisnicima i distributerima, uključujući segmente teških vozila, industrije, komercijalnu distribuciju, te nadalje za do-it-yourself i do-it-for-me tržišta automobilske opreme.

Federal Trade Commission odobrila je 6. veljače 2002. godine preuzimanje dijela Texaco Inc. u Equilonu od Shell Oil Co.

(Izvor: *Lubricants World*, March 2002)

Niko Faber